

καὶ ἄλλα πολλὰ δῶρα. Παρηγγέλθη δὲ εἰς τοὺς πρέσβεις νὰ εἰπωσιν εἰς τὸν μέγαν τῆς Ῥωσσίας ἡγεμόνα· «Δέξαι παρ' ἡμῶν, ἡγεμὼν φιλόθρησκε καὶ φιλοδίκαιε, τ' αὐτοκρατορικὰ δῶρα ταῦτα, πρὸς δὲ καὶ τὸν τίτλον Καίσαρος, ὡς προσήκοντα εἰς τὸ εὐγενές σου ὕψος ἀφ' οὗ ἐνεθρονίσθης· εὐχόμεθα δὲ ὅπως προῶς εἰς μεγίστην τιμὴν καὶ δόξαν, καὶ ἐπιθυμοῦμεν ὅπως ἡ Ἐκκλησία τοῦ Κυρίου διατελῇ ἀτάραχος, πάντες δὲ οἱ πιστοὶ ἀπολαύωσι τῆς ἡσυχίας ὑπὸ τὴν καισαρικὴν κυριαρχίαν καὶ τὴν ἀνεξάρτητον αὐτοκρατορίαν σου.» Οὕτως ὁ μέγας ἡγεμὼν Βλαδίμηρος ἐστέφθη Καῖσαρ· λαβὼν δὲ ἔκτοτε τὸν τίτλον, διετέλεσεν ἐν εἰρήνῃ μετὰ τοῦ ἑλλήνος αὐτοκράτορος.»

Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς ἱστορικὰς συζητήσεις· πολλοὶ τῶν Ῥώσων συγγραφέων διατείνονται ὅτι ταῦτα δὲν εἶνε γνήσια, καὶ ὅτι ὁ θρόνος κατεσκευάσθη πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μονομάχου. Ὅπως δὴποτε, ὁ θρόνος οὗτος εἶνε ἐκ τῶν σπανιωτάτων μνη-

μείων τῆς Ῥωσικῆς τέχνης κατὰ τὸν μεσαιῶνα, ἐπεὶ δὴ κατεσκευάσθη ἐν Μόσχᾳ καὶ ὑπὸ ἑλλήνων τεχνιτῶν.

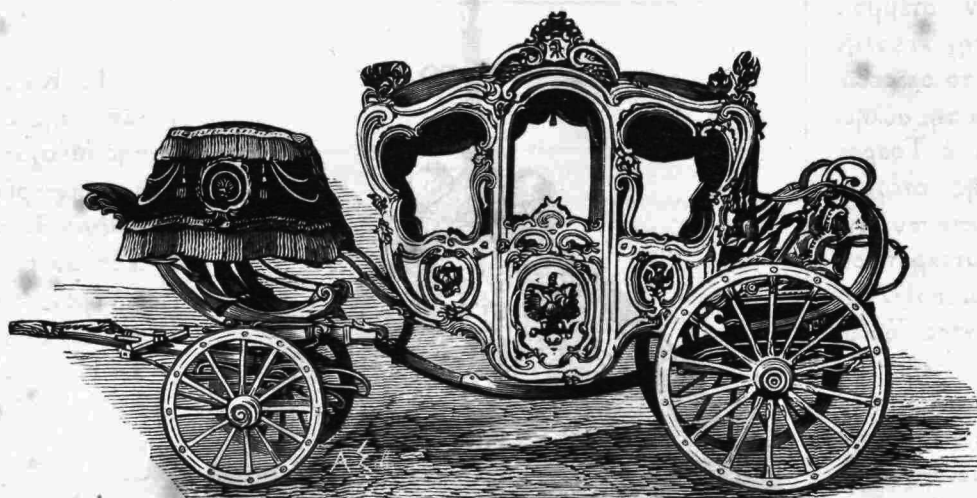
Περίε αὐτοῦ ὑπάρχουσιν ἀνάγλυφα παριστῶντα, α' τὸν Ῥώσον ἡγεμόνα κηρύττοντα τὸν πρὸς τοὺς Ἕλληνας πόλεμον· β' τὸν ἐξοπλισμὸν τῶν στρατευμάτων πρὸς ταύτην τὴν ἐκστρατείαν· γ' τὴν ἀναχώρησιν τοῦ στρατοῦ δ' τὴν κατὰ Κων/πόλεως ἐφοδον· ε' τὰ ἑλληνικὰ χωρία περιπίπτοντα εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥώσων· ς' τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν συγκομιζόντων πλούσια λάφυρα· ζ' τὸν πόλεμον τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Πέρσας· η' τὸ συμβούλιον τοῦ Ἑλλήνος αὐτοκράτορος ἀποφασίζον ἵνα προταθῇ εἰρήνη πρὸς τοὺς Ῥώσους· θ' τοὺς πρέσβεις φέροντας εἰς τὸν Βλαδίμηρον Μονομάχον τὰ κυριαρχικὰ σύμβολα· ι' τὸν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ πλου αὐτῶν· ια' τὴν προσέλευσιν τῶν πρέσβεων· ιβ' τὴν στέψιν τοῦ ἡγεμόνος Βλαδίμηρου ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου.

Περὶ δὲ τοῦ στέμματος τοῦ αὐτοῦ τούτου ἡγεμόνος τῆς Ῥωσσίας ὁ ἱστορικὸς Καραμψίνος γράφει τὰ ἐπόμενα· «Τὰ τρόπαια τοῦ Μονομάχου κατέστησαν τὸν ἡγεμόνα τοῦτον περιφημώτατον εἰς Ἀνατολὴν τε καὶ

Δύσιν· ὥστε, κατὰ τοὺς χρονογράφους, τὸ ὄνομά του ἀντηχοῦν εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς ἐνεποίει εἰς τοὺς γείτονας αὐτοῦ τρόμον· διὰ τοῦτο Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς τῷ εἶχε στείλει δῶρα, ἐν οἷς καὶ δύο στέμματα, ἅτινα φέρουσιν οἱ ἡγεμόνες ἡμῶν μέχρι σήμερον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς στέψεως. Κατὰ τὸν 1' αἰῶνα συνεχῶς οἱ τῆς Ῥωσσίας Καῖσαρες ἐζήτουν παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου τινὰ τῶν διακριτικῶν τούτων σημείων τῆς ὑπάτης κυριαρχίας· κατὰ δὲ τὸν 18' οἱ μεγάλοι ἡγεμόνες τῆς Μόσχας μετέδιδον αὐτὰ διὰ διαθήκης εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ θρόνου.»

Τὸ ὠραιότερον τῶν δύο τούτων στεμμάτων, τὸ τοῦ Μονομάχου καλούμενον, χρησιμεύει εἰς τὰς μεγάλας

πομπάς· ὁ ἐπ' αὐτοῦ σταυρός, ὡς καὶ τὸ στέμμα αὐτό, εἶνε ἐκ πυκνοῦ τινος ὑφάσματος χρυσῶν νημάτων τεχνικώτατα ἐπεξεργασμένων καὶ ἐπικεκκομημένων διὰ μαργαριτῶν καὶ πολυτίμων λίθων· θεωρεῖται δὲ ὡς τὸ περιεργότατον τῶν στεμμάτων ὅσα διαφυλάττονται ἐν Μόσχᾳ. Τὸ στέμμα τοῦτο



ΤΟ ΜΕΓΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΟΧΗΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΕΤΗΣ

ΕΠΙ Τῇ ΣΤΕΦΕΙ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ, ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΡΥΘΜΟΝ ΛΟΓΑΘΕΙΚΟΥ ΤΟΥ ΙΕ' (Ἰδὲ σελ. 59.)

ἐφόρεσαν ἐπὶ τῆς στέψεως αὐτῶν οἱ Ῥώσοι ἡγεμόνες μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Πέτρου· ἐχρησίμευε δὲ καὶ ἐπὶ μεγάλων παρατάξεων καὶ μέχρι σήμερον προσκομίζεται εἰς τὰς αὐτοκρατορικὰς κηδεΐας.

Ἐκτοτε αὐξανούσης προϊόντι τῷ χρόνῳ τῆς Ῥωσικῆς δυνάμεως καὶ τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας στερεουμένης, εἰσῆχθησαν ἀλληλοδιαδόχως μεταρρυθμίσεις εἰς τὰ περὶ τὴν τελετὴν τοῦ χρίσματος.

Ἡ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΣΤΕΦΕΩΣ

Τὴν ἐν Κρεμλίῳ τελεσθεῖσαν στέψιν περιγράφει ὡς ἐπομένως ἡ ἐπίσημος Journal de Saint Petersburg: Ὁ Μητροπολίτης Νοβογρόδ, λέγει τὸ ἐν λόγῳ φύλλον, ἀνερχόμενος εἰς τὴν ἀνωτάτην τοῦ θρόνου βαθμίδα, ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος, προσκαλεῖ τοῦτον νὰ ἀναγνώσῃ γεγωνυῖα τῇ φωνῇ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως· τούτου δὲ γενομένου εὐλογεῖ τὸν αὐτοκράτορα καὶ καταβαίνει. Κατόπιν ἀναβαίνει πάλιν μετὰ τοῦ μητροπολίτου Κιέβου ἵνα ἀναγνώσῃ τὸ εὐαγγέλιον· εἶτα δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἀποτίθεται τὴν συνήθη ἄλυσιν τοῦ παρασῆμου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἐπιτάσσει δὲ τοῖς δυοῖν μητροπολίταις